

HUNTSMAN

VERSLAG OVER 2004

ARBO & MILIEU

Verantwoord en veilig werken

Voor u ligt ons dertiende Arbo- en milieuverlag, waarin wij u een overzicht geven over de belangrijkste ontwikkelingen op arbo- en milieugebied bij Huntsman Holland. Wij sturen dit verslag naar al onze medewerkers, onze huisaannemers, buurtbedrijven, milieu-organisaties en andere geïnteresseerden. Een elektronische versie kunt u vinden op onze website www.huntsman.nl en www.milieujaarverslag.com

Het is in veel opzichten een bijzonder jaar geworden, waarin de vraag naar polyurethaan sterk is gestegen. Deze vraag konden we bijhouden door een hoge productie met veel records van al onze fabrieken. Ondanks de extra inspanning die deze topproductie van onze medewerkers heeft gevraagd, blijft de aandacht voor milieu, gezondheid en veiligheid prioriteit nummer 1. Er waren dit jaar geen milieu-incidenten met effect naar de omgeving en er hebben geen ongevallen met verzuim plaatsgevonden. De uitstoot van koolmonoxide is verder terug gedrongen door het invoeren van een extra processtap in de MDI 1 fabriek. Daarnaast zijn er verschillende maatregelen uitgevoerd om het geluid van de fabrieken naar de omgeving terug te dringen. Helaas is het, na een intensief onderzoek, nog niet gelukt om de verliezen van monochloorbenzeen (MCB) naar de lucht te verminderen. Wel is duidelijk waar de verliezen vandaan komen. Volgend jaar zullen er dan ook maatregelen genomen worden om deze emissie onder controle te krijgen.

Om aan de toenemende vraag aan polyurethaan te kunnen voldoen zal onze productiecapaciteit verder worden uitgebreid. Noodzakelijk bij deze uitbreiding is het opstellen van een revisie van de milieuvergunningen. Hierin worden nieuwe eisen gesteld aan de emissies van onze fabrieken en de daarin toegepaste technologie. Het werken met chemicaliën is niet zonder gevaren. Daarom zullen er volgend jaar verschillende werkwijzers opgesteld worden, zodat het voor iedereen duidelijk is hoe er veilig met de chemicaliën omgegaan kan worden. Op onze MDI-fabrieken maken we gebruik van een scrubbersysteem, waarmee schadelijke gassen die vrij kunnen komen in het proces geneutraliseerd worden tot onschadelijke

Max van der Meer: "Veiligheid houdt niet op bij de fabrieksgrenzen"

gassen. Afgelopen jaar is dit systeem aangepast om de betrouwbaarheid nog verder te vergroten. Omdat veiligheid niet ophoudt bij de fabrieksgrenzen, wordt bij Huntsman ook aan distributierisico's veel aandacht besteed. Bij de laadpieren van de Variantsfabriek is valbeveiliging aangebracht en volgend jaar zal een aantal projectgroepen voorstellen uitwerken voor het verder verhogen van de transportveiligheid op ons terrein.

Ondanks de goede EHS resultaten in 2004 hebben er een aantal incidenten plaatsgevonden, waarbij het gelukkig allemaal goed is afgelopen, maar waar de gevolgen ernstiger hadden kunnen zijn. Hierop is een initiatief gestart waarbij het inschatten van risico's centraal staat. We kunnen immers de fabrieken en installaties nog zo veilig maken en duidelijke procedures opstellen, uiteindelijk is het de persoon zelf die bepaalt of de regels worden opgevolgd en verantwoord en veilig gewerkt wordt. Door middel van EHS(Enviroment Health Safety)-dagen willen we onze medewerkers en huisaannemers bewust maken van de risico's, oorzaken en gevolgen van hun dagelijkse werkzaamheden. Dat onze medewerkers veiligheid en gezondheid serieus nemen promoten we onder andere door middel van ons 'FIT'-programma. Onder de deelnemers van de jaarlijkse 'Op de fiets werkt beter' actie van het Vervoer Coördinatie Centrum Rijnmond bevinden zich veel Huntsman-medewerkers. Het doel van deze actie; de auto laten staan en op de fiets naar het werk komen dragen we een warm hart toe. Het is niet alleen goed voor de eigen gezondheid, maar ook voor het milieu.

Max van der Meer
algemeen directeur

Resultaten 2004

Milieu

- In de MDI 1 fabriek is een extra processtap ingevoerd, waardoor de CO-emissie verminderd is
- In de MDI-fabrieken is het geluidsniveau verder teruggebracht
- De hoge verliezen van MCB naar lucht zijn helaas nog niet teruggedrongen

Gezondheid

- Bij alle operators in de Polyolen-fabriek is biomonitoring uitgevoerd
- Opnieuw veel deelnemers aan de fietsactie van Vervoer Coördinatie Centrum Rijnmond

Veiligheid

- De integriteit van het scrubber systeem bij de MDI-fabrieken is vergroot
- De distributie-risico's op het Huntsman terrein zijn in kaart gebracht
- Bij de laadpieren van de Polyolen- en de Variantsfabriek is valbeveiliging geïnstalleerd

Doelstellingen 2005

Milieu

- Maatregelen ter reductie van de hoge verliezen van MCB uit de MDI-fabrieken
- Vervangen van de zeefbandpers, waardoor minder slib afval ontstaat
- Aanvraag van een revisie van de milieuvergunningen

Gezondheid

- In de serie informatiebladen over chemische stoffen worden de werkwijzers met ethyleenoxide en fosgeen uitgegeven
- Continuering van de gezondheidsbevorderende 'FIT'-programma's

Veiligheid

- EHS-dagen voor het verhogen van het veiligheidsbewustzijn van de medewerkers en de huisaannemers
- Verhogen van de transportveiligheid op het Huntsman terrein door vier projectgroepen
- Opstellen van Taak Risico Analyses voor niet routinematige werkzaamheden

Inhoudsopgave:

Voorwoord	1
Doelstellingen/ resultaten	1
Externe veiligheid	2
Afkortingen	2
Veiligheid	3

Procesbeschrijving	4 & 5
Milieu	6
Gezondheid en welzijn	7
Distributie veiligheid	7
Klankbordgroep op bezoek	8
Het leven is chemie	8

Externe veiligheid

Hoewel polyurethaan niet gevaarlijk is, worden de diverse grondstoffen die bij Huntsman in het MDI- en polyolenproces worden gebruikt, geclassificeerd als 'gevaarlijk'. De grondstoffen zijn giftig dan wel brandbaar of explosief. Gezien de aard en de aanwezige hoeveelheden van deze stoffen valt Huntsman onder het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO'99), de implementatie van de post-Seveso richtlijn. Om aan de voorwaarden van dit besluit te kunnen voldoen is er een Veiligheidsrapport (VR) opgesteld.

In dit VR worden de mogelijke risico's geïnventariseerd en wordt aangegeven welke preventieve maatregelen er zijn genomen om deze risico's te verlagen tot een acceptabel niveau. De naleving van deze maatregelen en het VR wordt gecontroleerd door DCMR, Brandweer, Arbeidsinspectie en Rijkswaterstaat. Indien bij deze inspecties tekortkomingen worden geconstateerd, wordt er een plan van aanpak opgesteld met corrigerende maatregelen.

Direct na het indienen van het eerste Veiligheidsrapport in februari 2001, werden de processen en procedures bij Huntsman uitgebreid geïnspecteerd. De bevindingen van deze inspectie zijn vastgelegd in een rapportage. Op basis van dit rapport heeft Provincie Zuid-Holland, als eindverantwoordelijke het VR geaccepteerd en goedgekeurd. In de periode tussen 2002 en 2004 zijn er diverse gerichte inspecties uitgevoerd.

In het VR is ook het bedrijfsnoodplan opgenomen. Hierin staat beschreven hoe er gehandeld dient te worden bij incidenten. Dit noodplan wordt regelmatig, ongeveer tienmaal per jaar, geoefend in samenwerking met de Gezamenlijke Brandweer. Het bedrijfsnoodplan is door de overheid omgezet in een crisisplan. Dit plan biedt ondersteuning bij de eventuele uitvoering van het bedrijfsnoodplan bij rampen en/of ernstige incidenten. Het is een leidraad voor het communiceren met en informeren van hulpverlenende instanties, omliggende gemeenten en industrie.

Samen met de Gezamenlijke Brandweer en andere hulpdiensten wordt regelmatig geoefend

Colofon

Dit verslag is een uitgave van:

Huntsman Holland BV
Postbus 1020
3180 AA ROZENBURG

Aan dit verslag werkten mee:

Jan van Erp
Niko van Gent
Hans Meerman
Iris Meijer-Boender

Birgit Ros
Vincent Smit
Jos Videler
Huig van Wijnen

Foto's: Huntsman

Grafische verzorging: NOVAPRESS Graphic, Dirksland.

Voor nadere informatie over dit verslag en andere vragen over Huntsman, kunt u contact opnemen met Niko van Gent, Public Relations, telefoon 0181 – 29 21 52, e-mail: niko_van_gent@huntsman.com, www.huntsman.nl

HUNTSMAN

Arbo- en Milieubeleid van Huntsman Holland BV

Huntsman Holland BV streeft ernaar uit te blinken op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. Uitgangspunten bij alle activiteiten van Huntsman Holland BV zijn:

- goede arbeidsomstandigheden voor onze medewerkers en personeel van derden werkzaam op onze locatie;
- zorg voor de veiligheid en gezondheid van allen die in contact komen met onze activiteiten en producten;
- zorg voor het milieu.

Het is de verantwoordelijkheid van Huntsman Holland BV en al haar medewerkers om de installaties op een zodanige wijze te ontwerpen, te bouwen, te onderhouden, aan te passen en te bedienen, dat onnodige of onaanvaardbare risico's voor mensen, het milieu of de directe omgeving voorkomen worden.

Wij zullen tenminste voldoen aan wet- en regelgeving en andere bindende afspraken, de normen van de Huntsman corporation en onze eigen normen voor de zorg voor de arbeidsomstandigheden en het milieu handhaven en door concrete doelstellingen, die periodiek geëvalueerd en bijgesteld worden, voortdurend streven naar verbetering.

Wij zullen dit doen door middel van communicatie met, en consultatie en training van onze medewerkers in een sfeer van open samenwerking, waarbij we elkaar zullen aanspreken en helpen om dit doel te bereiken. De betrokkenheid en kennis van al onze medewerkers zijn essentieel voor het voorkomen van alle ongelukken en het verminderen van de milieubelasting.

Wij zullen over onze activiteiten en inspanningen een open dialoog met omwonenden voeren.

Wij zullen ervoor zorgen dat deze verklaring bekend gemaakt wordt aan medewerkers en voor anderen beschikbaar is.

"Zorg voor een veilige toekomst"

Max van der Meer
algemeen directeur

Gebruikte afkortingen

BBS	Behaviour Based Safety (Veiligheidsgedrag)
BZV5	Biochemisch Zuurstof Verbruik
CFK	volledig met fluor en chloor gehalogeneerde koolwaterstof verbinding
CO	koolmonoxide
CO ₂	kooldioxide
DCMR	DCMR Milieudienst Rijnmond
EB	Environmental Burden, door ICI ontwikkelde methode voor het bepalen van milieubelasting
EHS	Environment Health and Safety (Veiligheid, Gezondheid en Milieu)
MCB	Monochloorbenzeen
MDI	difenylnmethaandiisocyanat, grondstof voor polyurethaan
OSHA	Occupational Safety and Health Administration, federale organisatie in de VS, equivalent van de Arbeidsinspectie
RSI	Repetitive Strain Injuries, blessures als gevolg van herhaalde bewegingen zoals het klikken op een muis
UV	Ultraviolet
VCC	Vervoer Coördinatie Centrum
VR	Veiligheidsrapport
Wm	Wet milieubeheer
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Veiligheid

Binnen Huntsman Polyurethanes rapporteren we volgens het Occupational Safety & Health Administration (OSHA) systeem. OSHA is het Amerikaanse equivalent van onze arbeidsinspectie. In de Verenigde Staten zijn bedrijven verplicht de ongevallen te melden aan het OSHA. Amerikaanse bedrijven die wereldwijd opereren, gebruiken deze methodiek doorgaans voor al hun vestigingen, zo ook in Rozenburg. Op deze manier kunnen locaties in verschillende werelddelen met elkaar worden vergeleken. De registratie dient te gebeuren volgens een aantal vaste, eenvoudige regels. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidenten die aan het OSHA gemeld moeten worden en incidenten die door het bedrijf moeten worden geregistreerd. In het eerste geval spreek je van OSHA recordable ongevallen en in het tweede geval over eerste hulp (first aid) of bijna-ongevallen (near misses). Het gaat altijd om gebeurtenissen of situaties waarbij medewerkers het risico hebben gelopen (ernstig) letsel op te lopen of daadwerkelijk gewond zijn geraakt.

Aantal ongevallen en bijna ongevallen 2004

	OSHA Recordable								GG/GS*
	Verzuim		Aang. Werk		Med. Beh.		Eerste Hulp		
	Huntsman	Contractor	Huntsman	Contractor	Huntsman	Contractor	Huntsman	Contractor	
2004	0	0	0	0	1	0	7	7	172

* Gevaarlijke Gebeurtenis/Gevaarlijke Situatie

Recordables

In 2004 zijn er geen verzuimongevallen te melden op het Huntsman-terrein in Rozenburg. En er waren geen ongevallen, waardoor iemand zijn normale werkzaamheden niet kon uitvoeren. Er was één ongeval waarbij medische behandeling door de ArboUnie nodig was.

- Bij het wikkelen van een veer op een draaibank raakte een Huntsman medewerker aan z'n vinger gewond. Bij het verwijderen van het werkstuk uit de draaibank sprong de veer los en sloeg langs de wijsvinger van het slachtoffer. Slachtoffer had handschoenen aan en gebruikte een hulpstuk voor het verwijderen van de veer, omdat hij er al op rekende dat de veer los kon springen. Bij de ArboUnie is de wond gehecht. De volgende morgen kon het slachtoffer zijn werkzaamheden hervatten.

Het totaal aantal ongevallen daalde in 2004 tot 15.

In 2004 zijn alle productie- en onderhoudsmedewerkers getraind in Bedrijfs Hulp Verlening

De traumahelikopter wordt ingezet als snelle medische hulp noodzakelijk is

Statistieken

Berekening frequentie

Voor de berekening van de Incident ongevallen frequentie wordt door OSHA een vaste formule gehanteerd. Het aantal ongevallen wordt vermenigvuldigd met 200.000 en vervolgens gedeeld door het totaal aantal uren dat door alle medewerkers is gewerkt. Het cijfer 200.000 staat voor een bedrijf met 100 medewerkers, die in een jaar 50 weken, 40 uur per week werken.

$$\text{Frequentie} = \frac{\text{aantal incidenten} \times (200.000)}{\text{totaal aantal gewerkte uren per jaar}}$$

Aantal ongevallen Huntsman medewerkers:

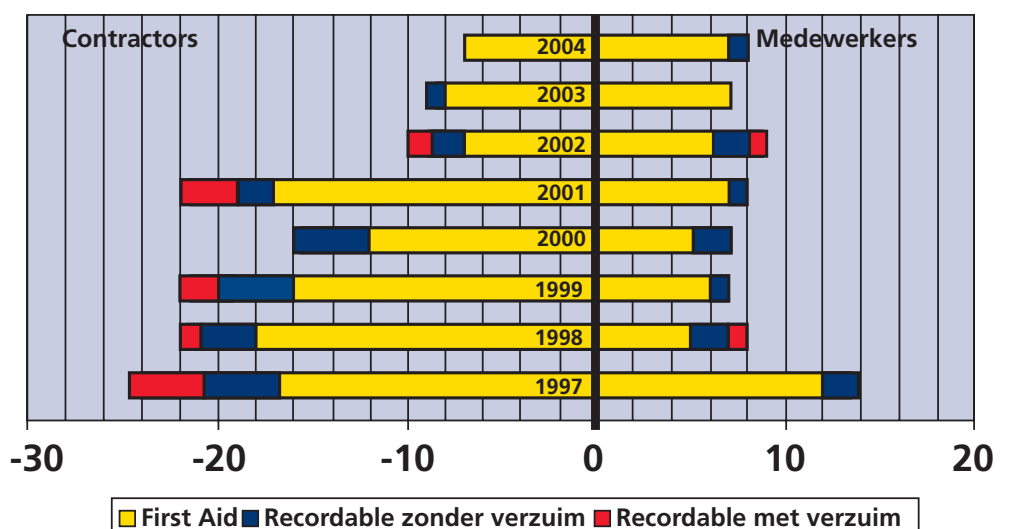
Jaar	Totaal aantal ongevallen	Recordable		Aantal ongevallen per 200.000 gewerkte uren		
		Zonder verzuim	Met verzuim	Alle	Recordable	Verzuim
1997	14	2	0	2.24	0.32	0.00
1998	8	2	1	1.64	0.62	0.10
1999	7	1	0	1.66	0.24	0.00
2000	7	2	0	1.78	0.51	0.00
2001	8	1	0	2.05	0.26	0.00
2002	9	2	1	2.40	0.80	0.27
2003	7	0	0	1.90	0.00	0.00
2004	8	1	0	2.43	0.30	0.00

Aantal ongevallen contractors:

Jaar	Totaal aantal ongevallen	Recordable		Aantal ongevallen per 200.000 gewerkte uren*		
		Zonder verzuim	Met verzuim	Alle	Recordable	Verzuim
1997	25	4	4			
1998	22	3	1			
1999	22	4	2	9.28	2.53	0.84
2000	16	4	0	6.58	1.75	0.00
2001	22	2	3	6.86	1.80	1.08
2002	10	2	1	4.57	1.37	0.48
2003	9	1	0	4.95	1.65	0.00
2004	7	0	0	4.73	0.00	0.00

* vóór 1999 geen opgave gewerkte uren

Ongevallen

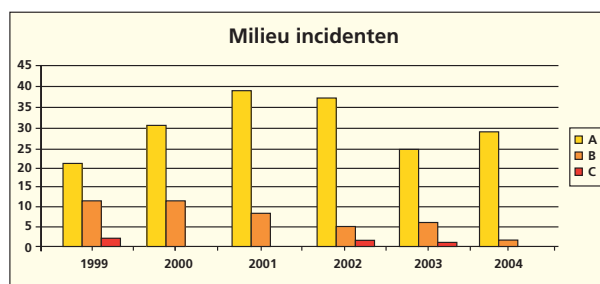
Milieu

Afgelopen jaren is de uitstoot van milieubelastende stoffen uit ons fabriekscapiteel steeds verder afgenomen. Voor de belangrijkste milieuthema's werd een halvering van de milieubelasting bereikt in vergelijking met 1995. Voor 2004 werden programma's aangekondigd voor een nog verdere verbetering van de milieuprestaties. Daarvan werden vijf technische maatregelen gerealiseerd en bovendien werd nog een aantal onderzoeken uitgevoerd om de lozingen naar lucht, water en bodem nog verder te verminderen.

Lucht

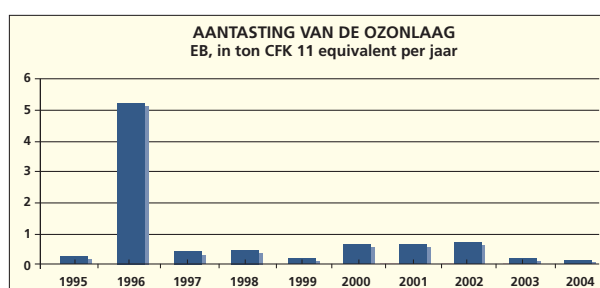
De emissie van koolmonoxide uit de MDI 1 fabriek is ten opzichte van 2003 met 28 ton afgenomen tot 157 ton, waardoor ook in 2004 werd voldaan aan de vergunningseis van maximaal 225 ton. Dankzij het in april 2004 ingevoerde CO-recycling systeem kan blijvend aan deze vergunningeis worden voldaan. In 2002 moest nog een overschrijding worden gerapporteerd.

In de MDI 2 fabriek werden technische maatregelen genomen om de MCB uitstoot naar lucht te verminderen. In de MDI 1 fabriek bleken de maatregelen nog niet effectief genoeg. Integendeel, de meest recente metingen duiden op een jaaremisse van MCB naar lucht van circa 40 ton. Volgend jaar zullen nieuwe maatregelen worden genomen om de uitstoot verder terug te dringen. Afgezien van deze overschrijding, voldeden alle emissies uit de puntbronnen aan de lozingseisen die in de Wm-vergunning zijn vastgelegd.

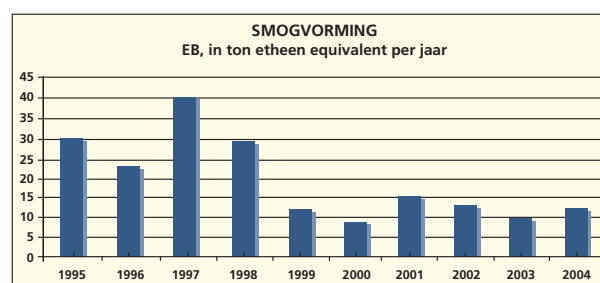
Het aantal milieu incidenten van enige omvang was lager dan ooit!

- A: geheel opgevangen en snel onder controle
- B: geheel opgevangen, maar minder snel onder controle
- C: waarneembaar buiten het fabrieksterrein met milieueffecten

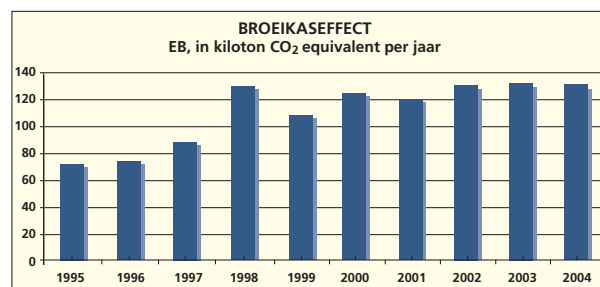
De uitstoot van ozonlaag aantastende stoffen is afgenomen door de inbedrijfname van een nieuwe koeleenheid bij MDI-1.

Door afbraak van de ozonlaag in de stratosfeer zal de UV straling die de aarde bereikt toenemen, wat kan leiden tot nadelige effecten voor de gezondheid.

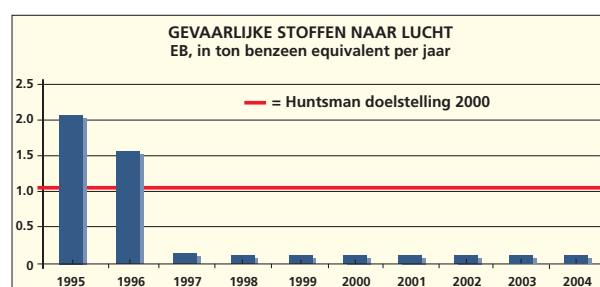
De uitstoot van het smogvormende MCB naar lucht is toegenomen.

Onder invloed van zonlicht kan in lagere luchtlagen het schadelijke ozon gevormd worden, dat in combinatie met bepaalde chemische stoffen kan leiden tot smogvorming.

Ondanks de toegenomen productie is een verlaging van de CO₂ uitstoot gerealiseerd.

Door de structurele opwarming van de aarde dreigt klimaatverandering en aantasting van leefomstandigheden.

Dankzij de goede werking van de zuurscrubber in de Polyolen-fabriek is de uitstoot van gevaarlijke stoffen naar lucht zeer gering.

Emissie van gevaarlijke stoffen naar lucht, in het bijzonder stoffen die kankerwekkend voor de mens zijn.

Water

Naar aanleiding van twee in 2003 opgetreden incidentele lozingen van MCB naar water, is een aantal aanvullende maatregelen genomen om de lozing van dit oplosmiddel verder terug te dringen. Nadat de technische aanpassingen in 2003 zijn doorgevoerd, werd dit project in de eerste maanden van 2004 afgerond met de laatste procedurele maatregelen, met indrukwekkend resultaat: In totaal werd in 2004 slechts 2,5 kg MCB naar het oppervlaktewater geloosd, terwijl dit in 2003 nog 86 kg bedroeg.

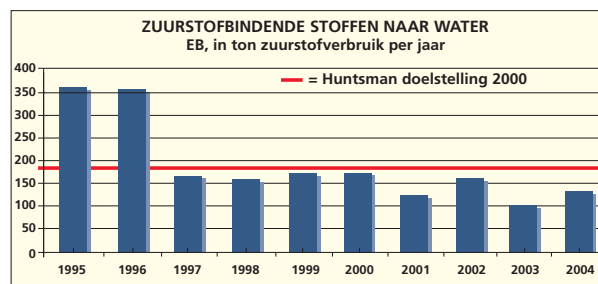
Als gevolg van twee incidenten werd voor enkele parameters de in de Wvo-vergunning vastgelegde lozingseis korte tijd overschreden: In maart 2004 werd de toegelaten vracht aan onopgeloste deeltjes in het effluent van de Carrousel juist overschreden en in juli werd zoveel aniline aan de afvalwaterzuivering aangeboden, dat de verwerkingscapaciteit werd overschreden waardoor het biologische zuiveringsproces werd verstoord. In beide gevallen zijn maatregelen genomen om een herhaling te voorkomen.

Geluid

Het in 2003 begonnen omvangrijke pakket aan maatregelen ter vermindering van het geluid uit de beide MDI-fabrieken is vrijwel afgerond. In de MDI 2 fabriek werd in 2004 aanvullende geluidsisolatie aangebracht bij de koelcompressor. Er resteert nog één maatregel in de MDI 1 fabriek, welke in 2005 wordt uitgevoerd.

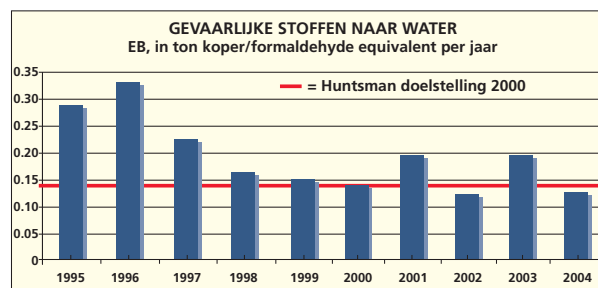
Klachten

Door DCMR is geen enkele klacht uit de woonomgeving toegeschreven aan Huntsman.

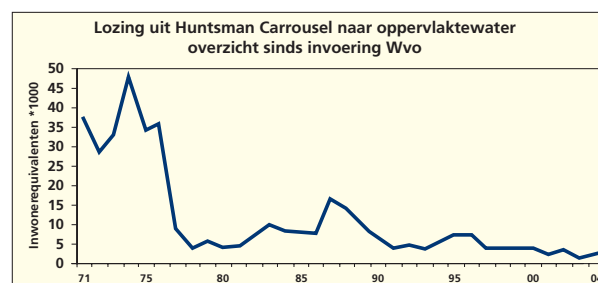
De lozing naar water is hoger door een tijdelijk te hoog aanbod van aniline aan de Carrousel.

In water aanwezige chemische stoffen kunnen zuurstof aan het water onttrekken, die nodig is voor vissen en andere in het water levende organismen.

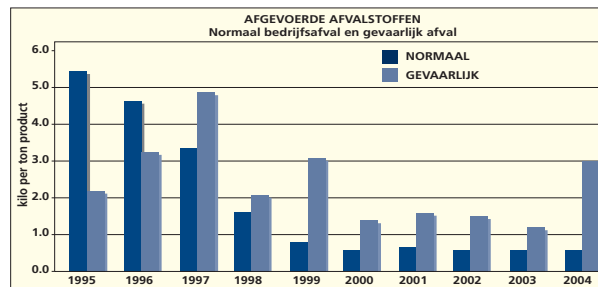
Dankzij de afwezigheid van de lozingen van MCB naar water is de uitstoot van gevaarlijke stoffen naar water lager dan ooit.

De lozing van bepaalde chemische stoffen naar water kan nadelige effecten veroorzaken bij vissen en andere in het water levende organismen.

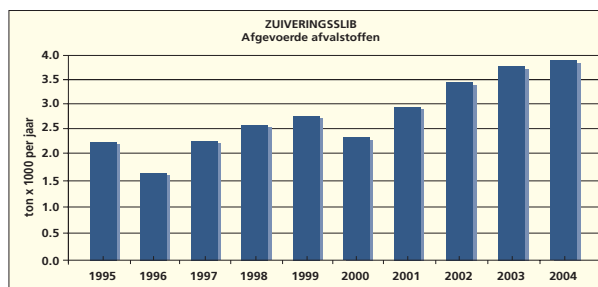
Als gevolg van de toegenomen lozing van zuurstofbindende stoffen is het aantal geloosde inwonerequivalenten van 2400 ie hoger dan voorgaande jaar.

Inwonerequivalentie is gebaseerd op de lozing van zuurstofbindende stoffen naar water.

Als gevolg van een eenmalige opruiming in de magazijnen is de hoeveelheid afgevoerde afvalstoffen hoger dan in voorgaande jaren.

Afgevoerde hoeveelheden gevaarlijk afval en de hoeveelheid vast, brandbaar, niet gevaarlijk bedrijfsafval per ton product.

Met de beperkte ontwateringscapaciteit van de bestaande zeefbandpers kan de hoeveelheid afgevoerd zuiveringsslib niet worden verminderd.

Zuiveringsslib komt vrij bij het zuiveren van afvalwater in de Carrousel en bestaat grotendeels uit afgestorven micro-organismen.

Gezondheid en welzijn

Bij gezondheid en welzijn zijn er twee aspecten te onderscheiden: bedrijfsgezondheidszorg met specifieke zaken voor fabrieken en werkplaatsen en het algemene gezondheidsmanagement.

In het kader van de bedrijfsgezondheidszorg vindt periodiek medisch onderzoek onder andere plaats bij mensen die perslucht moeten kunnen dragen en bij radiologische werkers. In de fabrieken en werkplaatsen worden, volgens een vastgesteld schema, atmosferemetingen uitgevoerd om te zien of medewerkers niet blootgesteld worden aan te hoge concentraties van gevaarlijke stoffen.

Resultaten

Type meting	Aantal onderzochte medewerkers	Aantal		
		Gepland	Genomen	<OEL ¹⁾
Atmosferisch	129	343	341	340
Biologisch	101	10	10	10
Straling	18	72	72	72

1) OEL: Occupational Exposure Limit = maximale waarde waaraan medewerker mag worden blootgesteld

Analyse

In het verslagjaar zijn twee geplande Occupational Hygiëne metingen niet uitgevoerd. Er is één overschrijding op isocyaan geconstateerd. Hoewel de meting hier een te hoge waarde aangaf heeft de medewerker tijdens kritische werkzaamheden onafhankelijke adembescherming toegepast waardoor fysieke blootstelling onwaarschijnlijk is.

Gezondheidsbeleid

Het algemene gezondheidsmanagement programma omvat de volgende aandachtsgebieden:

- Stress
- Alcohol, drugs en medicijnen
- RSI
- Gezond eten
- Meer bewegen
- Roken

Bij zowel het vrijwillige als bij het verplichte periodiek gezondheidsonderzoek zijn vragenlijsten verstrekt, die meer inzicht moeten geven over de mate van stress bij medewerkers en de organisatie. In het kader van meer bewegen is door een grote groep medewerkers wederom deelgenomen aan de fietsactie van het Vervoer Coördinatie Centrum Rijnmond om het fietsen bij het woon-werkverkeer te stimuleren. Steeds meer medewerkers komen regelmatig op de fiets naar het werk. Een aantal van hen fietst zelfs in de winter naar het werk. Huntsman voert een actief rookbeleid. Om een rookvrije werkplek aan haar medewerkers te geven, is roken uitsluitend toegestaan op een beperkt aantal aangewezen locaties. Tevens worden medewerkers in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan programma's om van het roken af te komen.

Deze Huntsmanners lopen warm voor het familiehuis van de Daniel den Hoed kliniek

Distributie veiligheid

Streven naar een verantwoord en zorgvuldig transport

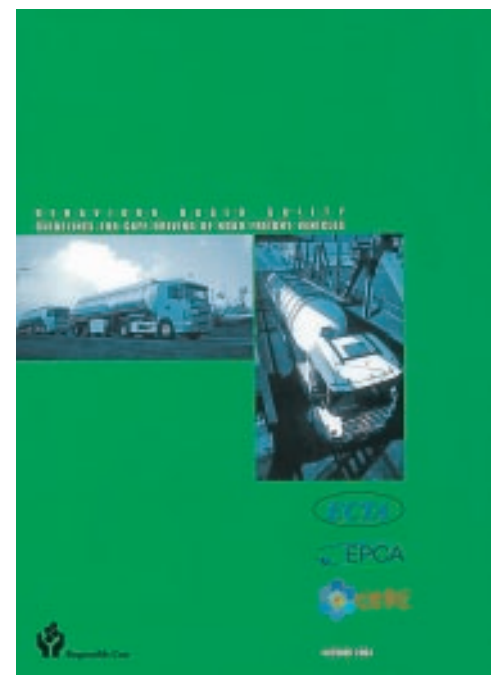
Onderdeel van het menselijk gedrag

Distributie is één van de zes aandachtsgebieden van het Responsible Care® (Verantwoord en Zorgvuldig) programma en Huntsman is één van de deelnemers en ondertekenaars hiervan. Zowel de chemische industrie als hun partners in de transportindustrie zijn zeer begaan met alle aspecten op het gebied van veiligheid. Continu inspanningen om de veiligheid van het wegvervoer te verbeteren zijn daarom een onderdeel van het streven om de veiligheidsprestaties in zowel de chemische als de transport industrie te verbeteren.

In de afgelopen vijftien jaar hebben onze logistieke dienstverleners veel geïnvesteerd in managementsystemen en procedures, verbetering van hun materieel en uitgebreide trainingsprogramma's. Dit alles met één doel voor ogen, namelijk het verhogen van de veiligheid en het verminderen van het aantal incidenten. De introductie van een Systeem voor Veiligheids- en Kwaliteitsonderzoek in 1995 heeft de veiligheidsprestaties verder bevorderd. Dit systeem is in Europa bekend onder de naam SQAS. Deze afkorting staat voor Safety and Quality Assessment System.

Vanwege de toegenomen transportvolumes, werkdruk en gedragsveranderingen in het algemeen ligt er nu grotere druk op de chauffeurs en wordt meer van hen geëist in een maatschappij die complexer is geworden. Op korte termijn ziet het er niet naar uit dat veel volume van het wegvervoer wordt overgeheveld naar spoor, binnenvaart of een combinatie daarvan.

Teneinde een nieuwe stimulans te geven voor het verder verminderen van het aantal incidenten op de weg tijdens het vervoer van chemicaliën, heeft onder andere Cefic (overkoepelend orgaan van de Europese chemische industrie) het initiatief genomen voor de invoering van de zogenoemde Behaviour Based Safety (BBS) principes in het veilig besturen van vrachtwagens. BBS is dus een programma waarmee wordt gestreeft naar een verhoging van de veiligheid gedurende het vervoer door het positief beïnvloeden van het gedrag van chauffeurs door middel van observatie, begeleiding en communicatie. Het BBS programma is gericht op alle Europese transportbedrijven die zich bezighouden met het vervoer van chemische producten. Dit is niet een éénmalige actie maar een continu proces. De verwachting is, en de eerste positieve resultaten zijn ook al bekend, dat het BBS programma niet alleen de veiligheid zal verbeteren, maar dat het ook een positief effect heeft op het brandstofverbruik en andere gerelateerde kosten zoals onderhoudskosten en verzekeringspremies.

Klankbordgroep op bezoek

Huntsman Holland onderschrijft de uitgangspunten van het Responsible Care (Verantwoord en Zorgvuldig) programma en neemt deze op in het eigen beleid ten aanzien van 'Environment Health & Safety (EHS). Zo zet Huntsman zich ondermeer in om op een open en eerlijke wijze voorlichting te geven aan de samenleving. In dat kader neemt Huntsman deel aan de officieel op 27 september 1996 opgerichte Klankbordgroep Rozenburg. De Klankbordgroep Rozenburg is een platform waarin rond Rozenburg gevestigde, grote industriële bedrijven een dialoog voeren met vertegenwoordigers van de bevolking van de gemeente Rozenburg. Regelmatig terugkerende items zijn de activiteiten van de deelnemende bedrijven, de daaraan verbonden risico's op het gebied van milieu, gezondheid en veiligheid en de door de bedrijven genomen maatregelen om risico's voor iedereen zo klein mogelijk te houden.

Jaarlijks worden vier openbare bijeenkomsten georganiseerd die worden voorafgegaan door een bezoek aan een deelnemend bedrijf. Iedereen is dus van harte welkom! Uit onderzoek is gebleken dat inwoners van de gemeente Rozenburg en vertegenwoordigers van de deelnemende bedrijven het functioneren van de Klankbordgroep Rozenburg, die werkt onder het motto: Samen Veilig Werken en Wonen, positief ervaren. Binnen de Klankbordgroep kunnen inwoners van Rozenburg hun wensen, vragen en klachten direct aan de bedrijven voorleggen. Voorzitter van de Klankbordgroep is de burgemeester van Rozenburg, mevrouw M.J. de Sutter-Besters. Ook in 2004 werden weer vier bijeenkomsten georganiseerd om het 'Samen Veilig Werken en Wonen' te bevorderen. In maart was het de

beurt aan Huntsman om haar deuren te openen voor twee bussen vol met geïnteresseerden. Zij kregen alles te horen en te zien over onze chemie, onze communicatiekanalen en natuurlijk onze producten.

Nieuwsgierig gemaakt door de paginagrootte advertentie in de Rozenburgse Courant wilden zij wel eens weten hoe dat nu zit met de slogan. 'Polyurethaan in ons bestaan.' Algemeen directeur Max van der Meer wist dit al iets duidelijker te maken door te vertellen over de geschiedenis van Huntsman. Ook door de verantwoordelijke onderhoudsmanager Hans Schellekens werden de nieuwsgierigen iets wijzer over de aandacht voor veiligheid en onderhoud... "Wordt veiligheid beïnvloed door druk op de onderhoudskosten?" Hans vertelde dat

Na een rondleiding is 'Chemie' voor onze bezoekers een stuk minder geheimzinnig

besparen op onderhoud niet automatisch hoeft te leiden tot onveiligheid. "Wij zullen nooit bezuinigen op de kwaliteit van onze eigen mensen en onze huisaannemers. Door het onderhoud slimmer aan te pakken en door te voorkomen dat onze fabrieken ongepland stil komen te liggen, sparen wij veel geld uit en levert dat tevreden klanten op. Het is voor ons een voorrecht om hier te mogen produceren. Goed onderhoud maakt fabrieken betrouwbaarder en betrouwbare fabrieken zijn economischer en veiliger." Nog duidelijker werd dit alles door de rondleidingen over het fabrieksterrein. In en rond de Portiersloge kregen de Klankbordgroepleden 'alles' te horen over onze interne en externe communicatiekanalen. Los van onze collega's van de

bewakingsdienst, waren er bij deze excursie blusgasten aanwezig van de Gezamenlijke Brandweer. Bij de excursie in de Variantsfabriek, kregen de bewoners een goed beeld van hoe wij producten creëren die zijn toegesneden op de gewenste eind-effecten. In het Kwaliteitslaboratorium bruiste het al dagen van de positieve reacties... Hier mochten de Rozenburgers zelf enkele chemische proefjes doen en natuurlijk stond er ook een bezoek aan de controlekamer van de MDI 2 fabriek op het programma. Voor een kennismaking met ons MDI proces. Dankzij vijftientig Huntsman collega's weten ruim tachtig burens wat er achter de hekken op onze site wordt geproduceerd.

Het leven is chemie

Huntsman Holland wil graag blijven investeren in haar toekomst. Dat doen we niet alleen door veilig te produceren, maar we willen ook graag kennis maken met onze toekomst. Dat het vak van procesoperator een mooi beroep is en dat 'het leven chemie' is willen we de jeugd graag vertellen.

In mei hebben we geïnvesteerd in de leerlingen van groep 7 van onze adoptieschool 'De Rank'. En het rendement was zeer hoog. Een dag vol verrassingen. Zo ondervonden de leerlingen in de MDI 1 fabriek een test van het gasalarm en werden ze door onze laboranten opgeleid tot echte schuimspecialisten. Er werd voor meer goede doelen hard gewerkt en gestreden. Dat de

door Huntsman gesponsorde Delftsche Studentenroeivereniging Laga zich niet alleen actief met roeien bezig houdt hebben ze ook dit jaar weer bewezen. Tijdens de Homerun van het Familiehuis Daniël den Hoed kliniek wisten behalve Huntsmanners ook Lagaaiers de finish, en daarmee geld voor het familiehuis binnen te halen. Enkele veroverde zelfs een podiumplaats.

Dat deze enthousiaste studenten zich onvoorwaardelijk inzetten voor hun vereniging en hun omgeving werd duidelijk tijdens de Huntsman/Lagadag die georganiseerd werd voor de vrijwilligers die het Familiehuis Daniël den Hoed kliniek 'runnen'. Ondanks de regen is deze dag in en rond Delft onvergetelijk geworden. Ook het afscheid van Algemeen directeur Erik Barents heeft bij ons en onze omgeving het nodige losgemaakt. Op de afscheidsreceptie werd hij nadrukkelijk bedankt voor zijn bijdrage aan de openheid van de chemische industrie. Dit streven heeft hij duidelijk doorgegeven aan de huidige directie en medewerkers in Rozenburg. Medewerking en veel meer werd dan ook gegeven aan het

initiatief om tijdens de Wetenweek in Rotterdam scholieren zelf te laten ontdekken wat wetenschap en techniek is. Brains@Art, een samenwerking tussen Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam, beeldend kunstenaar David Bade en Huntsman was één van de activiteiten tijdens deze Wetenweek.

Tijdens deze workshops verdiepten 200 Rotterdamse jongeren zich in kunst en chemie. Onder leiding van David Bade bouwden de jongeren een gigantisch kunstwerk in de tuin van het museum. Leerlingen van het Albeda college verzorgden het snijden en laswerk. Met behulp van Huntsman polyurethaanschuim en polyurethaan eindproducten werd in drie dagen tijd een container in een groot kunstwerk getransformeerd. 'Oude' materialen (afsluiters, stukken pijp en ander technisch spul) werden verwerkt, gecombineerd met eindproducten (oranje en gele laarzen, blokken schuim, auto-onderdelen en andere mooie hebbedingetjes). Zo ontstond de meest kleurrijke container die je ooit gezien hebt. Tijdens de onthulling werd de inzet van de Huntsman medewerkers en haar huisaannemers terecht geprezen. Want zonder deze hulp is zo'n kunstje niet uit te halen.

Om Huntsman medewerkers en relaties enthousiast te krijgen en te houden voor hun omgeving is de 'Spreekbuis' een onmisbaar medium. Om zes keer per jaar een mooi en leesbaar blad uit te kunnen geven is de afdeling Public Relations afhankelijk van de redactie. Dankzij haar enthousiasme kunnen we ook in 2005 alles over Huntsman rapporteren.

Tijdens het project Brains@Art zorgden ongeveer 200 Rotterdamse scholieren ervoor dat chemie een hele kunst werd